

Pulp

Charles Bukowski

Pulp

VERTAALD UIT HET AMERIKAANS
DOOR SUSAN JANSSEN

MET EEN VOORWOORD VAN
SIMON DE WAAL

Lebowski Publishers, Amsterdam 2014

Published by arrangement with HarperCollins Publishers

Oorspronkelijke titel: *Pulp*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Black Sparrow Press, 1994

© Linda Lee Bukowski, 1994

© Vertaling uit het Amerikaans: Susan Janssen, 1997

(geheel herzien 2014)

© Voorwoord: Simon de Waal, 2014

© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2014

Omslagontwerp: Dog and Pony

Auteursfoto: Mark Hanauer

Typografie: Perfect Service, Schoonhoven

ISBN 978 90 488 1979 9

NUR 302

www.lebowskipublishers.nl

Lebowski Publishers is een imprint van Dutch Media Books bv

Dit boek is ook leverbaar als e-book:

ISBN 978 90 488 1980 5

Opgedragen aan B-literatuur

Een eervolle middelvinger
Simon de Waal

Meestal volstaan de woorden als je een boek goed wilt begrijpen, maar soms moet je weten wie het geschreven heeft. En waarom.

Wat mij betreft is *Pulp* zo'n boek.

Charles Bukowski was een dronken zwerver met een pen, die alles of niets met vrouwen had. Hij was postbode, totdat een uitgever zo slim was om hem een maandelijks uitkering toe te zeggen. Het veranderde Bukowski niet, behalve dat hij nu alle tijd had om te schrijven en te drinken. En allebei deed hij met overgave. Maar hij bleef de zwerver in het leven, die vrouwen liefhad en ze daarna de kamer door trapte.

Bukowski werd door iemand ooit 'een wandelende middelvinger' genoemd, en waarschijnlijk terecht. Zo is *Pulp* dan ook een vet uitgestoken middelvinger naar het detectivegenre.

Alleen al de naam van de hoofdpersoon Nicky Belane is een middelvinger naar, of een eerbetoon aan Raymond Chandler en zijn grote held Mickey Spillane.

En zo slingert *Pulp* je de hele tijd alle kanten op. Het boek is opgedragen aan 'bad writing', en soms slaat dat ook op de tekst zelf, maar op andere momenten is het weer briljant. Zwart en hilarisch. Volkomen onvoorspelbaar. De helden in het boek zijn schofterig en ruw, maar hebben diepe gedachten. Of juist weer niet. Het lijkt alsof Bukowski is teruggegaan naar het absolute skelet van een detectiveboek, en er een typische smerige Bu-

kowskilaag overheen heeft gesmeerd. Vloeken, schelden, vechten en slechte seks, en dan vliegt hij ineens uit de bocht met iets... Nou ja, dat kom je straks vanzelf wel tegen.

En wat blijft er dan over, als je sec naar het boek kijkt? Wat is *Pulp*? Een parodie? Een pastische? Een 'spoof'? Razendsnel geschreven briljante of bar slechte pulp? Maakt het iets uit? Ik vraag me af of het Bukowski zelf nog iets uitmaakte. Wat was zijn reden om ineens een detective te schrijven? Zo totaal anders dan zijn eerdere werk?

Misschien gewoon omdat het kon. Wat maakte het hem uit, hij deed toch wat hij wilde. Niets meer, niets minder. Zo was zijn hele leven, dus misschien kreeg hij ineens zin om dit te doen en deed hij het gewoon. Oppervlakkig gezien een logische stap van een onlogische man, die schijt had aan alles.

Of zat er toch meer achter? Ik denk het wel, en om het boek te begrijpen en te waarderen moet je meer weten over Bukowski.

Bukowski stak ooit zijn middelvinger op, dronken en wel, terwijl hij zijn vriendin een paar schoppen gaf. Gewoon, omdat het kon. Zoek het filmpje maar eens op, waarin hij op tv zijn vriendin de huid vol scheld en letterlijk het beeld uit schopt als zij iets zegt wat hem niet aanstaat. Een andere keer schoffeerde hij, alweer dronken, in Parijs op televisie een Franse schrijfster en eiste dat ze haar rok omhoog trok en haar benen liet zien, want pas dan zou hij over haar boeken kunnen oordelen.

Het hele boek is doortrokken van de geur van de naderende dood, die tegen het einde van het boek steeds overweldigender wordt. Wist Bukowski dat Lady Death, de andere hoofdpersoon uit *Pulp* die iemand zoekt maar niet kan vinden, eigenlijk op zoek was naar hem? En werd hij tegen het einde van het boek moe van alles? Van drank, het schrijven, het leven? Zoals iemand zegt in *Pulp*: 'Het is te erg. (...) De aarde. Smog, moorden,

de verontreinigde lucht, het verontreinigde water, het vergiftigde eten, de haat, de uitzichtloosheid, alles.’

Om de finale beoordeling van *Pulp* te kunnen geven, moet je weten dat dit Bukowski’s laatste boek was. Hij heeft er twee jaar over gedaan en snel na het voltooiën ervan overleed hij, 73 jaar oud, aan leukemie.

Als je dat weet, schijnt er toch een ander licht over *Pulp*. Bukowski wist, toen hij aan dit boek begon, dat hij over niet al te lange tijd zou sterven. Lady Death had aan zijn deur geklopt, en ze was een prachtige vrouw. Hoe kon het ook anders?

Al met al had hij het in zijn leven best goed gedaan, lijkt Bukowski te concluderen. Ondanks de ellende met werk, drank en vrouwen, was hij niet teleurgesteld in dat leven.

‘If you persisted long enough, the good luck usually came.’

Met deze woorden in het achterhoofd lees je *Pulp* niet alleen als een parodie op een detective, opgetekend in ‘bad writing’. Dan gaat het ook over een man die weet dat de dood bij hem heeft aangeklopt, dat zijn dagen geteld zijn. Dan gaat het over een man die terugkijkt op zijn leven en de balans opmaakt. Een man die altijd gevochten heeft en een hekel had aan anderen, en wonderlijk genoeg aan het einde van zijn leven vrede heeft met de dood. Misschien juist wel omdat hij zo’n hekel had aan mensen.

Bukowski koos voor *Pulp* een ander alter ego dan Henry Chinaski, de antiheld die hij in al zijn eerdere boeken opvoerde. Waarom? Chinaski was hem waarschijnlijk te dierbaar om met de dood te laten vechten. Vrouwen, seks en drank was één ding, maar de dood was kennelijk een maatje te groot voor Chinaski, die hij meer afstand en het eeuwige leven gunde. In *Pulp* gebeuren dingen die zelfs Chinaski/Bukowski niet aankon. Begrijpelijk, want *Pulp* is bij vlagen een *weirde* trip, die je lang bijblijft en

waarvan je je steeds afvraagt – wat was dit? Wie was Jeannie, of beter... wát was Jeannie? En wat is de Red Sparrow?

'Hey man, it's just words on paper,' zei Bukowski.

Maar *Pulp* is meer. Het is Bukowski's laatste en eervolle mid-delvinger naar de dood. En naar het leven.

'I carry death in my left pocket. Sometimes I take it out and talk to it: "Hello, baby, how you doing? When you coming for me? I'll be ready."'

Ik zat in mijn kantoor, mijn huurcontract was afgelopen en McKelvey was met gerechtelijke stappen begonnen om me eruit te zetten. Het was een gloeiend hete dag en de airco was kapot. Er kroop een vlieg over het blad van mijn bureau. Ik liet mijn vlakke hand neersuizen en zette hem buitenspel. Ik veegde net mijn hand aan mijn rechterbroekspijp af toen de telefoon ging.

Ik nam op. 'Ah, ja,' zei ik.

'Lees je Céline?' vroeg een vrouwenstem. Haar stem klonk tamelijk sexy. Ik had me al een tijd eenzaam gevoeld. Tientallen jaren eigenlijk.

'Céline,' zei ik, 'uhm...'

'Ik wil Céline,' zei ze. 'Ik moet hem hebben.'

Die sexy stem, ik raakte er helemaal van in de war, ik zweer het je.

'Céline?' zei ik. 'Geef me wat meer achtergrondinformatie. Praat tegen me, dame. Blijf praten...'

'Doe je gulp dicht,' zei ze.

Ik keek omlaag.

'Hoe wist je dat?' vroeg ik.

'Doet er niet toe. Ik moet Céline hebben.'

'Céline is dood.'

'Nee hoor. En jij moet hem voor me vinden. Ik wil hem hebben.'

‘Misschien dat ik z’n gebeente vind.’

‘Nee, sukkel, hij leeft nog!’

‘Waar?’

‘In Hollywood. Ik heb gehoord dat hij in Red Koldowsky’s boekwinkel rondhangt.’

‘Waarom ga *jij* dan niet naar hem op zoek?’

‘Omdat ik eerst wil weten of hij de *echte* Céline is. Ik moet er helemaal zeker van zijn.’

‘Maar waarom moet je mij daarvoor hebben? Er zijn honderden speurneuzen in deze stad.’

‘John Barton heeft me je aanbevolen.’

‘O, Barton, die. Nou, luister eens, ik moet wel iets van een voorschot hebben. En ik moet je eerst in eigen persoon zien.’

‘Ik ben binnen een paar minuten bij je,’ zei ze.

Ze hing op. Ik ritste mijn gulp dicht.

En wachtte.

2

Ze kwam binnen.

Ik bedoel, het was gewoon niet eerlijk. Haar jurk zat zo strak dat de naden ervan bijna op knappen stonden. Te veel chocolademilkshakes. En ze liep op hakken zo hoog dat ze op miniatuurstelten leken. Ze wankelde als een dronken invalide de kamer rond met haar duizelingwekkende prachtlijf.

‘Ga zitten, dame,’ zei ik.

Ze liet het op een stoel zakken en sloeg haar benen hoog over elkaar. Mijn ogen gingen verdomme bijna op tilt.

‘Fijn dat je er bent, dame,’ zei ik.

‘Sta me niet zo met open mond aan te gapen, alsjeblieft. Je hebt het allemaal al ’s eerder gezien.’

‘Daar sla je de plank mis, dame. Goed, mag ik weten hoe je heet?’

‘Lady Death.’

‘Lady Death? Zit je bij het circus? In de filmindustrie?’

‘Nee.’

‘Geboorteplaats?’

‘Dat doet er niet toe.’

‘Geboortejaar?’

‘Probeer niet lollig te doen...’

‘Probeer alleen aan wat achtergrondinformatie te komen...’

Ik raakte de kluts kwijt, begon naar haar benen en onder haar jurk te staren. Ik ben mijn hele leven al een benengek geweest. Het was het eerste wat ik zag toen ik werd geboren. Maar toen probeerde ik eruit te komen. Sindsdien ben ik bezig me weer naar binnen te werken. Met belabberd weinig resultaat.

Ze knipte met haar vingers.

‘Hé, wakker worden!’

‘Uh?’ Ik keek omhoog.

‘De zaak Céline. Weet je nog?’

‘O ja, tuurlijk.’

Ik boog een paperclip recht, richtte het uiteinde op haar.

‘Ik moet wel een cheque voor bewezen diensten hebben.’

‘Vanzelfsprekend,’ zei ze glimlachend. ‘Wat is je tarief?’

‘6 dollar per uur.’

Ze haalde haar chequeboekje tevoorschijn, pende een eind weg, scheurde de cheque los en smet die naar me toe. Hij kwam op mijn bureau terecht. Ik pakte hem op. \$240. De laatste keer dat ik zoveel geld had gezien was toen ik in 1988 een klapper maakte met een koppel op Hollywood Park.

‘Bedankt, Lady...’

‘... Death,’ zei ze.

‘Ja,’ zei ik. ‘Goed, vertel me wat meer over die zogenaamde

Céline. Je had 't over een boekwinkel?'

'Nou, de laatste tijd hangt hij in de boekwinkel van Red Koldowsky rond, snuffelt in boeken... vraagt naar Faulkner, Carson McCullers, Charles Manson...'

'Hangt dus in die boekwinkel rond? Hmm...'

'Ja,' zei ze, 'en je weet hoe Red is. Hij vindt het leuk om mensen zijn winkel uit te jagen. Je kan daar voor duizend dollar aan boeken kopen, daarna misschien nog een paar minuten blijven hangen en dan zegt Red: "Waarom donder je niet 's op?" Red is een goeie gozer, hij is alleen een beetje een zonderling. Maar goed, hij gooit Céline er dus de hele tijd uit en dan gaat Céline naar Musso's en hangt daar met een sip gezicht aan de bar. Na een of twee dagen komt hij terug en dan is het weer hetzelfde liedje.'

'Céline is dood. Céline stierf één dag voor Hemingway. 32 jaar geleden.'

'Hemingway ken ik. Hemingway heb ik al.'

'Weet je zeker dat het Hemingway was?'

'Ja hoor.'

'Hoe komt het dat je er niet zeker van bent dat deze Céline de echte Céline is?'

'Weet ik niet. Ik heb een soort blinde vlek in m'n hoofd met dit geval. Dat is me nooit eerder overkomen. Misschien draai ik al te lang mee in dit spel. Daarom kom ik naar jou toe. Barton zegt dat je je vak verstaat.'

'En je denkt dat de echte Céline nog leeft? Wil je hem hebben?'

'Zeker weten, eikel.'

'Belane. Nick Belane.'

'Oké, Belane. Ik wil er *zeker* van zijn. Het moet de *echte* Céline zijn, niet de een of andere onbenul die graag zou willen dat ie hem was. Daar lopen er al te veel van rond.'

‘Moet je mij vertellen.’

‘Nou, aan de slag. Ik wil Frankrijks grootste schrijver. Ik wacht al heel lang.’

Ze stond op en liep mijn kantoor uit. Ik had nog nooit van m'n leven zo'n kont gezien. Ging elk denkbeeld te boven. Ging alles te boven. Laat me nu met rust. Ik wil erover nadenken.

3

De volgende dag.

Ik had mijn afspraak afgezegd om een praatje te houden voor de Kamer van Koophandel van Palm Springs.

Het regende. Het plafond lekte. De regen drupte door het plafond heen en zei ‘spet, spet, spet-e-spet-e-spet, spet spet spet-e-spet, spet, spet-e-spet-e-spet-e-spet, spet, spet, spet...’

De sake hield me warm. Maar een warme wat? Een warme nul. Hier was ik dan, 55 jaar en ik had geen nagel om m'n gat te krabben en geen po om de regen in op te vangen. Mijn vader had me gewaarschuwd dat ik uiteindelijk ergens in Arkansas op de veranda van een wildvreemde mijn pik zou zitten te trekken. En ik had nog tijd om er te komen. Er reden dagelijks Greyhound-bussen. Maar ik werd hardlijvig van bussen en er was altijd wel de een of andere ouwe gabber met een ranzige baard die snurkte. Misschien was het een beter idee om me met de zaak Céline bezig te houden.

Was Céline Céline of was hij iemand anders? Soms had ik het gevoel dat ik niet eens wist wie ik zelf was. Oké, ik ben Nick Belane. Maar wat vind je hiervan? Als iemand opeens ‘Hé, Harry! Harry Martel!’ riep, dan zou ik hoogstwaarschijnlijk ‘Ja, wat is er?’ zeggen. Ik bedoel, ik zou wie dan ook kunnen zijn, wat maakt 't uit? Wat zegt een naam?

Het leven is raar, niet? Op school bij het honkballen werd ik altijd als laatste bij de ploeg gekozen omdat ze wisten dat ik die klotebal van hier naar Denver kon slaan. Een stelletje jaloerse kippenkoppen, dat waren het!

Ik was begaafd, ben begaafd. Soms keek ik naar mijn handen en besepte dat ik een fantastische pianist of zo iets dergelijks had kunnen zijn. Maar wat hebben mijn handen gedaan? Mijn ballen gekrabd, cheques uitgeschreven, schoenveters gestrikt, wc's doorgetrokken, etc. Ik heb mijn handen nutteloos gebruikt. Net als mijn hoofd.

Ik zat in de regen.

De telefoon ging. Ik veegde de hoorn droog met een verstreken aanmaning van de Belastingdienst en nam op.

'Nick Belane,' zei ik. Of was ik Harry Martel?

'Met John Barton,' zei de stem.

'Hé, ja, je hebt me bij mensen aanbevolen, bedankt.'

'Ik hou je al een tijdje in de gaten. Je hebt talent. Het is een tikje grof, maar dat is juist de charme ervan.'

'Doet me goed dat te horen. De zaken gaan slecht de laatste tijd.'

'Ik hou je al een tijdje in de gaten. Jij gaat 't maken, je moet alleen volhouden.'

'Ja. Maar waarmee kan ik je van dienst zijn, Barton?'

'Ik probeer erachter te komen waar de Red Sparrow is.'

'De Red Sparrow? Wat is dat in godsnaam?'

'Ik weet zeker dat hij bestaat. Ik wil hem gewoon vinden, ik wil dat jij hem voor me opspoort.'

'Zijn er aanknopingspunten waarmee ik verder kan?'

'Nee, maar ik ben ervan overtuigd dat de Red Sparrow ergens is.'

'Die Rode Mus heeft niet toevallig een naam?'

'Hoe bedoel je?'

‘Ik bedoel een naam. Zoals Henry. Of Abner. Of Céline?’

‘Nee, ’t is gewoon de Red Sparrow en ik weet dat jij hem kunt opsporen. Ik geloof in je.’

‘Dit gaat je wel aardig wat kosten, Barton.’

‘Als je de Red Sparrow vindt, geef ik je honderd dollar per maand voor de rest van je leven.’

‘Hmm.... Zeg, zou je me dat hele bedrag niet ineens kunnen geven?’

‘Nee, Nick, je zou het op de renbaan vergokken.’

‘Nou goed dan, Barton, geef me je telefoonnummer en ik zal m’n best doen.’

Barton gaf me zijn nummer. ‘Ik heb het volste vertrouwen in je, Belane,’ zei hij.

En hij hing op.

Er was weer werk aan de winkel. Maar het plafond lekte erger dan ooit. Ik schudde de regendruppels van me af, nam een slok sake, rolde een shagje, stak hem op, inhaleerde, stootte een harde, droge hoest uit. Ik drukte mijn bruine derby op mijn hoofd, zette het antwoordapparaat aan, liep langzaam naar de deur, deed die open en daar stond McKelvey. Hij had een enorme borstkas en leek schoudevullingen onder zijn kleren te dragen.

‘Je huurcontract is verstreken, etterbak!’ snauwde hij. ‘Ik wil dat je oplazert met die luie reet van je!’

Toen viel mijn oog op zijn buik. Het was net een zachte hoop dooie stront. Ik beukte er diep in met mijn vuist. Hij klapte dubbel, met zijn gezicht tegen mijn omhoogkomende knie. Hij viel en rolde daarna op zijn zij. Walgelijk gezicht. Ik liep naar hem toe, pikte zijn portefeuille. Foto’s van kinderen in pornografische standjes.

Even overwoog ik hem te vermoorden. Maar ik nam alleen zijn Gold Visa creditcard, schopte hem tegen zijn kont en nam de lift naar beneden.

Ik besloot naar Red's boekwinkel te lopen. Wanneer ik reed, leek ik altijd op de bon geslingerd te worden voor fout parkeren en de tarieven van de parkeerterreinen kon ik me niet veroorloven.

Ik was nogal depressief terwijl ik naar Red's liep. De mens werd geboren om te sterven. Wat was de zin ervan? Rondhangen en wachten. Wachten op de 'A train'. Wachten op een stel grote tietten op een augustusnacht in een hotelkamer in Las Vegas. Wachten tot de muis gaat zingen. Wachten tot de slang vleugels krijgt. Rondhangen.

Red was er.

'Je hebt mazzel,' zei hij, 'je bent net mooi die zuiplap van een Chinaski misgelopen. Hij kwam hier opscheppen over zijn nieuwe Pelouze-brievenweger.'

'Nou en,' zei ik. 'Zeg, heb je een gesigneerd exemplaar van Faulkners *As I Lay Dying*?'

'Vanzelfsprekend.'

'Wat gaat me dat kosten?'

'2800 dollar.'

'Ik zal erover nadenken...'

'Excuseer,' zei Red.

Hij wendde zich tot een vent die in een eerste druk van *You Can't Go Home Again* van Thomas Wolfe stond te bladeren.

'Zet dat boek alsjeblieft terug in de kast en donder op!'

Het was een tenger, ineengedoken mannetje. Gekleed in iets wat deed denken aan een geel regenpak.

Hij zette het boek weer in de kast en liep langs ons heen naar de uitgang met door tranen benevelde ogen. Het was opgehouden met regenen. Zijn gele regenpak had geen enkel nut.

Red keek me aan.

'Wil je wel geloven dat sommige van die lui hier ijsjes likkend binnenwandelen?'

‘Ik geloof wel ergere dingen.’

Toen zag ik dat er nog iemand in de winkel was. Hij stond bijna helemaal achterin. Ik dacht dat ik hem van zijn foto’s herkende. Céline. Céline?

Ik liep langzaam naar hem toe totdat ik hem zo dicht genaderd was dat ik kon zien wat hij stond te lezen. Thomas Mann. *De toverberg*.

Hij zag me.

‘Deze kerel heeft een probleem,’ zei hij het boek omhooghoudend.

‘En dat is?’ vroeg ik.

‘Hij ziet verveling aan voor Kunst.’

Hij zette het boek terug in de kast en stond daar maar op Céline te lijken.

Ik keek hem aan.

‘Ik sta helemaal paf,’ zei ik.

‘Waarvan?’ vroeg hij.

‘Ik dacht dat je dood was.’

Hij keek mij aan.

‘Ik dacht dat jij ook dood was,’ zei hij.

Daarna stonden we elkaar maar wat aan te kijken.

Toen hoorde ik Red.

‘HÉ, JIJ DAAR!’ schreeuwde hij, ‘OPDONDEREN!’

Wij tweeën waren de enigen in de winkel.

‘Wie van ons moet opdonderen?’ vroeg ik.

‘DEGENE DIE OP CÉLINE LIJKT! OPDONDEREN!’

‘Maar waarom?’ vroeg ik.

‘IK ZIE ZO WANNEER ZE NIETS GAAN KOPEN!’

Céline of wie hij dan ook mocht zijn begon de winkel uit te lopen. Ik ging achter hem aan.

Hij liep de kant van Hollywood Boulevard op, bleef toen bij de krantenkiosk staan.

Die kiosk stond daar zo lang ik me kon herinneren. Ik herinnerde me daar twintig of dertig jaar geleden met 3 prostituees gestaan te hebben. Ik nam ze mee naar huis en een van hen masturbeerde mijn hond. Dat vonden ze grappig. Ze waren dronken en high van de pillen. Daarna ging een van die hoertjes naar de wc waar ze viel en met haar hoofd tegen de rand van de pot aan knalde en de boel onderbloedde. Ik bleef het spul maar opdweilen met grote natte handdoeken. Ik stopte haar in bed en zat met die andere twee te kletsen tot ze uiteindelijk weggingen. De meid in bed bleef 4 dagen en nachten waarin ze al mijn bier opdrank en over haar twee kinderen in East Kansas City kwekte.

De kerel – was het Céline? – stond bij de kiosk een tijdschrift te lezen. Toen ik dichterbij kwam, zag ik dat het *The New Yorker* was. Hij stopte het ding weer in het rek en keek me aan.

‘Daar is maar één probleem mee,’ zei hij.

‘Wat dan?’

‘Ze kunnen niet schrijven. Geen van allen.’

Net op dat moment kwam er taxi langs.

‘HÉ, TAXI!’ riep Céline.

De taxi minderde snelheid en hij dook naar voren, het achterportier ging open en hij zat erin.

‘HÉ,’ riep ik hem achterna, ‘IK WIL JE IETS VRAGEN!’

De taxi trok snel op richting Hollywood Boulevard. Céline hing uit het raampje en stak zijn middelvinger omhoog naar me. Toen was hij verdwenen.

De eerste taxi die ik in decennia in die buurt had gezien. Ik bedoel, één zonder vrachtje, die doelloos rondreed.

Goed, het regende dan wel niet meer, maar de pijn was er nog. Het was nu ook kil geworden en alles rook naar natte scheten.

Ik dook in mijn kraag en richtte mijn schreden naar Musso’s.